

امام مهدی در قرآن

مقدمه:

در هر موضوعی که به قرآن مراجعه می‌کنیم، باید دقت داشته باشیم که زبان قرآن چگونه است. برای فهم قرآن باید زبان آن را شناخت و شیوهی ورود قرآن به مباحث را فهمید؛ در غیر این صورت، انسان دچار برداشت اشتباه می‌شود.

برای فهم بهتر قرآن، باید به دو نکته توجه کرد:

✓ **نکته اول:** شیوهی بیان مسائل در قرآن دوگونه است:

• **تصریح:** با صراحت و بی‌پرده سخن گفتن.

• **تلویح:** بیان خصوصیات و ویژگی‌ها.

به عنوان مثال در سوره‌ی فتح، نام و مقام پیامبر به صراحت آمده است: «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ...» اما در بحث امامت و ولایت، تنها به بیان وصف و خصوصیات اکتفا شده است: «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ» (مائده/۵۵)

شیعه و سنی بر این باورند که این آیه درباره علی بن ابی‌طالب نازل شده است.

قرآن در باب مهدویت، از شیوهی تلویح و بیان خصوصیات استفاده کرده است.

✓ **نکته دوم:** قرآن تمام موضوعات را بی‌پرده و صریح بیان نکرده است و گاهی فهم آیات قرآن، نیاز به تفسیر و تبیین دارد.

اگر از افرادی که به کنار دریا رفته‌اند بخواهید دریا را توصیف کنند، شاید تنها به ظاهر آن بسنده کنند؛ اما اگر از یک غواص این سوال را بپرسید، علاوه بر ظاهر، از اعماق و بطن دریا هم به شما خواهد گفت.

امیرالمومنین می‌فرمایند: «قرآن دریایی است که عجایب و شگفتی‌هایش تمامی ندارد.»

اما چه کسانی می‌توانند از باطن قرآن مطلع شوند و آیات آن را تبیین کنند؟!

همه‌ی مسلمانان بر این باورند که بهترین شخص برای فهم قرآن، رسول خداست.

اما بعد از پیامبر چه کسی باید قرآن را تفسیر کند؟

قرآن در همه زمان‌ها نیاز به مفسر دارد؛ چون ممکن است در هر زمانی، انسان‌ها، طبق نیاز آن زمان، برداشتی متفاوت از قرآن داشته باشند.

رسول الله می‌فرماید: «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعَثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي وَإِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا»

پس هر کسی بخواهد قرآن را بفهمد، ناگزیر است به اهل بیت رجوع کند.

خداوند در قرآن می‌فرماید: «يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أَنَسِ بِإِمَامِهِمْ» (اسراء/۷۱)

در روز قیامت، هر کس با امامش شناخته می‌شود. یعنی همه‌ی انسان‌ها، امامت و رهبری فردی را پذیرفته‌اند؛ بعضی امامت اهل بیت، و بعضی امامت شخص دیگر را؛ امامی که آنها را به سمت آتش هدایت می‌کند: «أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ» (قصص/۴۱)

سرنوشت انسان‌ها در روز قیامت به امامشان گره خورده است.

آیات مهدوی:

❖ شخص امام زمان:

«أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً» (لقمان/۲۰)

امام کاظم درباره این آیه می‌فرماید: «منظور از نعمت ظاهری، امام ظاهر و منظور از نعمت باطنی، امام غائب است.»

اول و آخر نعمت‌های خداوند، در امام خلاصه می‌شود.

❖ غیبت امام زمان:

«الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ» (بقره/۳)

برطبق این آیه و آیه قبل از آن، نتیجه‌گیری می‌شود که اولین ویژگی متقین نماز نیست؛ بلکه ایمان به غیب است. امام صادق می‌فرماید: «مصدق غیبت در این آیه، غیبت امام است.»

❖ یاران امام زمان:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ...» (مائده/۵۴)

خداوند در این آیه، به شش ویژگی از ویژگی‌های یاران مهدی (عج) اشاره می‌کند:

- خدا آنها را دوست می‌دارد.
- آنها خدا را دوست می‌دارند.
- نسبت به مؤمنان فروتن هستند.
- در مقابل کافران مقتدر و سرافرازند.
- در راه خدا جهاد می‌کنند.
- از نکوهش و ملامت احدی باک ندارند.

❖ حکومت امام:

«وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا...» (نور/۵۵)

این آیه مهم‌ترین آیه، درباره‌ی حکومت امام زمان است. خداوند در این به مومنین وعده داده است که در زمین به آنها حکومت می‌دهد؛ دینشان را قدرت می‌بخشد و خوف را از آنها برمی‌دارد و به آنها امنیت می‌بخشد.

از آغاز اسلام تا اکنون، در هیچ مقطعی از تاریخ، تمام این موارد در کنار هم وجود نداشته است. همه‌ی مسلمانان معتقدند که این اتفاق، در آینده‌ی اسلام، یعنی ظهور مهدی (عج) رخ خواهد داد.
امیرالمؤمنین می‌فرمایند:

«در حکومت مهدی، چنان امنیتی برقرار خواهد شد که یک زن به تنهایی از عراق به شام سفر خواهد کرد، در حالی که تمام زیور و زینتش همراهش است و هیچ چیز او را تهدید نمی‌کند.»

تدریس استاد حائری پور

موضوع: امام مهدی در قرآن

خلاصه و چکیده مطالب ارائه شده در کلاس‌های آموزشی معارف مهدویت

تهیه شده در واحد مهدویت موسسه مضاف، مهدیاران [@Mahdian](https://www.Mahdian.com)